

Troyat: CUKROVÁ HORA

Určite poznáš ten pocit, keď si už minul všetky možnosti, ako sa z nejakej šlamastiky dostať von. Kým ten moment príde, tak stráviš niekoľko dní, možno aj týždňov kľúčovaním, vymýšľaním stratégií, klamstiev, len aby si to všetko nejako uhral do úspešného konca. Samozrejme úspešného pre teba. Za úspech sa pokladá akékoľvek minimalizovanie strát. Vždy nemusí ísť o peniaze. Niekedy je viac nestratiť tvár, prestíž. Skrátka, čokoľvek sa stane a akokoľvek to nakoniec dopadne, vždy z toho vyjdeš ako KING.

Niekedy ale tvoje super schopnosti nestačia a všetci bohovia sa proti tebe spiknú a nevyjde ti nič. Ale celkom nič! Všetko, čo si mal doteraz na rováši, všetko čo sa nejako utriaslo, ostalo zatiddlované, sa ti v jednej chvíli zrazu spočíta. Aj veci, o ktorých si si myslel, že sú už dávno premlčané, zrazu vyplávajú na povrch. (Pre tých sprostších, čo nevedia, čo je tiddle, tak keď v počítači upravujete fotky, je tam taký prštek s ktorým sa dajú rozmazať dostratena rôzne malé kazy na fotografii, ako napríklad rozťaté obočie od hokejky alebo jebák na čele, ktorý vám narástol tesne predtým, ako ste sa navliekli do obleku na záverečný venček.) Jednoducho povedané, stane sa, že sa všetko poserie naraz.

Mne sa to v živote stalo niekoľko krát. Bol napríklad aj taký deň, keď mama zistila, že jej kradnem cigarety; sestra našla svoj vysokoškolský index, po tom, čo si myslela, že už ho nadobro stratila a celé noci nespala, lebo si predstavovala, ako bude musieť obehať všetkých profákov, aby jej znova pozapisovali všetky známky – bol poskladaný na malý štvorček a zazipsovaný do babkinej manikúry; babka prišla na to, že jej z peňaženky kradnem peniaze; otec objavil, že mu mizne z auta benzín a presne v tento deň k nám prišla ešte aj triedna učiteľka so správou, že na všetky predmety používam jeden zošit. Prežil som to.

Mal som síce zaracha a nejaké klobásky na zadku, no stále som bol medzi chalanmi „KING“! Hlavne keď som ukazoval modriny. Každý chcel vedieť, ako to prebiehalo, no pravdu som povedať nemohol. Otca som bral ako autoritu, tak ako každý z nás. A tak som to potom aj vykresľoval.

V skutočnosti ma otec naháňal rozzúrený po byte so šnúrou od vysávača v ruke, ten za nim narážal do nábytku a ja som jačal. Mama kričala na otca, nech okamžite prestane, lebo takto ma môže zabiť, a že keď neprestane, zbalí mu kufre a pošle ho k materi. Sestra kričala nech sa ukludnia, že sa tu nedá učiť a babka chcela pozeráť nejaký kvíz v televízore, tak nech jej nebeháme popred obrazovku. Otec so svojim obrovským pupkom a stopäťdesiatimi kilami sa zadýchal veľmi rýchlo. Občas sa mu podarilo trafiť ma po zadku, no asi to nebral ako zadostučinenie a z posledných síl zúrivosti zdrazil z vázy na stole kvety a šmaril ich po mne so slovami: „Zmizni do svojej izby, máš zaracha! Nedostanem kvôli tebe infarkt, hajzel jeden malý zasraný!“ Dodnes si pamätám, ako som od tých kvetov smrdel, ale z izby som si vyliezť netrúfol...

Tak ako raz dávnejšie, keď som sa vyčúral do vysávača. Naši ma poslali spať, no ale poznáš to – nechcelo sa mi. Chodil som hore-dole, ešte umyť zuby, ešte sa napiť, ešte pozrieť telku... Na siedmy krát už otec zreal: „Ešte raz vylezieš z tej izby, tak dostaneš na zadok!“ Mal som pred otcom veľký rešpekt. A práve vtedy sa mi zachcelo naozaj veľmi čúrať, no netrúfal som si vyjsť z izby a ísť na záchod. Za dverami sme mali odložený vysávač no a mne nenapadlo nič iné ako načúrať do toho otvoru, kde sa zasúva hadica. Druhý deň ráno otec vysával celý byt, no zrazu zacítil smrad. Najprv si myslel, že ten

smrad ide z vonku, no rýchlo zistil že sa mýli. Otvoril vysávač, vybral vrecko na smeti, zdvihol ho pred oči a z vrecka vypadla na zem... pravda! Hneď som vedel koľká bije. Ešte i dnes sa z toho smejem, keď si na to spomeniem.

Ale takýto deň-debil, ktorý v tom momente vyzerá ako osobná tragédia a zrúti sa vám svet, máva občas každý. No s odstupom času sa na tom zasmejete. Niektoré dni sú však také, na ktoré si už nikdy nechcete spomenúť, pretože na nich nie je nič smiešne. Presne tak, ako ten dnešný.

Sedím si v autobuse bez okien. Putá na rukách, okolo mňa sedem ďalších rovnakých debilov ako som ja, každý na svojom sedadle, ktorí si v duchu hovoria som v piči! Ja som v piči! Ja som v takej piči! Alebo som debil! Ja som debil! Ja som taký debil! Toto sa mohlo stať iba mne!

Toto si hovoria len šiesti. Ten jeden celkom vzadu spí. Pri nakladaní do autobusu robil cirkus tak ho riadne schladili obuškami až kým neostal ticho sedieť. Včera ešte určite poriadne oslavoval a serie tým dvom nabúchancom vpredu na psychologický efekt ich kamenných bezkrkých ksichtov, a to doslova, pretože ten smrad, ktorý od neho ťahá, sa už nedá vydržať. Musím priznať, že na mňa to efekt určite malo. Keď som videl ako mu naložili ani som sa nečudoval že sa z toho posral, veľa nechýbalo a posral by som sa tiež, len z toho čo som videl. Doteraz som si myslel, že nos si na smrad po chvíľke zvykne, čuchové receptory sa otupia, no v tomto prípade to vôbec neplatilo. Nepomohlo ani keď som si nos schoval pod zips mikiny, ktorú som mal na sebe, ani keď jeden nabúchanec zapičoval niečo tomu druhému a otvoril malé zamrežované okno. Nos som si pre istotu nechal schovaný, s dobrým pocitom, že som pre neho urobil všetko, čo som mohol. Radšej by som bol po oči v žumpe ako v tomto autobuse.

Cesta ubiehala pomaly. Niekedy som mal pocit, že s nami jazdia dookola, aby nás čo najviac vystrašili, niekedy to trmácalo, niekedy som mal pocit, že prevodovka vyskočí a vyplúje všetky zuby. Najprv som si želal, aby sa niečo stalo a nikdy sme tam nedošli. Napríklad sa mohol autobus pokaziť na priecestí a mohol by do nás naraziť vlak. Mohli sme dostať defekt a autobus by sa zrútil do rokliny. Ale cez žiadne priecestie sme nešli a zrejme ani žiadnou roklinou. Videl som asi len veľa filmov. Cesta bola útrpná a po niekoľkých hodinách som si želal, nech sme už konečne tam. Posral som si život na plnej čiare, teraz sedím v tomto posratom autobuse s posratým cigánom, či čo to je, a teraz budem sedieť v base až sa z toho poseriem.

Bolo mi do plaču. Aj som mal zlosť. Bol som zúfalý. Vystrašený... Asi všetko dokopy. Nakoniec, ako povedal mamin brat, aj basa je len pre ľudí.

Ja ale vlastne ani nejdem do basy. Nápravno-výchovný ústav pre mladistvých nie je basa. To je pioniersky tábor, povedal Fero Makovník v krčme a ten to musí dobre vedieť, lebo už bol v base niekoľko krát. Takto a podobne som sa v myšlienkach utešoval, ale nijak mi to nepomáhalo. Už som bol aj smädný aj čúrať mi bolo treba. K tomu všetkému sa mi ešte postavil vták, tak som sa mu po zbytok cesty snažil akosi dohovoriť - predychával som, myslel som na sex so šatniarkou z kina, (to mi v takom prípade vždy pomáhalo), ale čím som to viac riešil, tým bol tvrdší, akoby si myslel, že sa niečo chystá aj pre neho.

Zastavili sme. Čakali sme na otvorenie brány. Autobus sa pohol niekoľko metrov, zastavil a šofér s niekým diskutoval a cez okno podal nejaké papiere (zrejme) strážnikovi na bráne. Cítil som ako mi srdce bije v krku. Už som to videl. Všetci väzni sa zbehnú okolo autobusu, budú na nás písať, pokrikovať nejaké oplzlé narážky, tak ako v tých filmoch z väzenského prostredia. Tá predstava ma desila. Zdesil sa zrejme aj môj pipo, lebo konečne zaliezol. Bol som mu vďačný, že mi túto situáciu ešte viac nezhoršil.

Zavelili nám vystúpiť, poháňali nás slovne, aby sme sa zoradili, skontrolovali nás podľa zoznamu. Na nášho posratého kamaráta už stála vedľa sanitka. Vyšli z nej dvaja sanitári s nosidlami a doktor. Čo s ním spravili som už nevidel.

Bol hnusný deň a mrholilo. Celý komplex tvorili staré schátrané budovy, asi niekdajšie kasárne. Bolo tu veľa stromov. Neďaleko hrali nejakí chalani na ihrisku futbal. Videli nás, no vôbec nám nevenovali pozornosť. V diaľke bolo počuť pochodový spev. Stáli sme za budovou, ktorá vyzerala ako jazdiareň. Potom nás nahnali dnu. Znova nás menovite skontrolovali a zložili nám putá.

V prvej miestnosti boli tri stoly blízko seba. Meter pred stolmi bola na zemi namaľovaná biela čiara. Volali nás po troch po mene. Každý sa musel postaviť pred jeden stôl na bielu čiaru. Prikázali nám, aby sme sa vyzliekli. Vyzlečené veci sme kládli na stôl. Za každým stolom sedel jeden dozorca a písal do zoznamu, čo sme si zložili. Vzápätí nato to zo stola zobral chovanec, ktorý tomu dozorcovi pomáhal a strčil to do papierového vreca. Musel som si dať dole aj retiazku. Tú odložili zvlášť do malého papierového vreca. Zoznam som musel podpísať. Bolo to dosť nepohodlné, pretože som musel stáť na bielej čiare a stôl bol od nej asi meter. Jednu kópiu vložili do papierového vreca, druhú nalepili nejakým lepidlom na vrece a ďalšie dve kópie zavrel dozorca do zložky.

A potom už nasledovala ta všetkým dobre známa časť, keď k nám pristúpili dozorcovia a poriadne si nás prezreli zo všetkých strán aj do všetkých telesných otvorov. Na krk nám zavesili cedulku s menom a nejakými číslami. Veci vraj dostaneme keď budeme odchádzať. Zaujímalo ma, či tomu posratému vrátia tie veci také posraté, alebo mu ich vyčistia, ale radšej som sa na to nepýtal, určite chápeš prečo. Hnali nás úzkou chodbou v smere šípok do ďalšej miestnosti kde už na nás čakali traja holiči. No, „holiči“... Boli to väzni s mašinkami a dozeral na nich jeden dozorca.

Strihanie ich očividne bavilo. Urobili to poriadne. Kolega, ktorý tam prišiel so mnou, chcel upozorniť, že ma na zátylku bradavicu - aby na to dali pozor. Dozorca ho hneď zahriakol otázkou, či nevie, že ma hovoriť, len keď sa ho niekto na niečo opýta a hneď sa s nim chcel zoznamovať, lebo zisťoval, ako sa volá a že takýchto zmrdiv má najradšej a že si na neho posvieti. Kolega skoro skolaboval. Už mu ani nevadilo, že mu do tej bradavice (samozrejme) sekli až mu tiekla krv. Vždy som sa riadil pravidlom neupozorňovať na seba. Nebyť ani v niečom veľmi dobrý, ani veľmi zlý, pretože akokoľvek vyčnievaš z priemeru, vždy to niekomu vadí a nikdy to nedopadne dobre. Toho chalana mi bolo aj trocha ľúto. Bol o dve hlavy nižší odo mňa, svetlá koža, blondiáčik s modrými vycivenými očami, svalov moc nemal ale bol šľachovitý. Bolo vidno, že je naučený makať jak fretka. Pôsobil tak jednoduchšie. Kto vie, za čo je tu, pomyslel som si. Určite nie za čerešne z farskej záhrady.

Nasledovala sprcha. Zasa tam sedel za stolom jeden dozorca so zoznamom, na ktorý sme sa museli podpísať. Vyfasovali sme uterák a mydlo. Voda bola teplá a dobre mi padla. Vydržal by som tam hodiny, no toľko času mi nikto nedal. V sprche boli dvaja väzni, ktorí nás navigovali, kde si máme zavesiť cedule a uterák a hnali nás pod sprchy, aby sme sa všade poriadne namydli a zas nás hnali zo sprchy von. Neušlo mi, že si nás so záujmom v tých sprchách obzerajú a niečo si hovoria. Zrejme nás komentujú a dokonca si niečo zapisovali aj do zošitka.

Jeden sprchový kút sa nepoužíval. Vedľa neho stál väzeň s tlakovou nádobou, ďalší mu do nej pumpoval vzduch. Každý musel vojsť do toho sprchovacieho kúta, roztiahnuť ruky a nohy. S veľkým potešením nás ten dotyčný zastriekal nejakou smradľavou tekutinou z oboch strán. Obzvlášť venoval pozornosť podpazušiu, rozkroku, dokonca sme si museli stiahnuť predkožku a roztiahnuť polky zadku. Štípalo to ako čert. Snažili sme sa poutierať uterákmi, no tie boli úplne nové, napustené nejakým škrobom alebo niečím podobným, čiže vôbec nesali vodu a naše snahy boli márne, lebo už nás hnali do ďalšej miestnosti, kde sme dostali svetlosivé tepláky, biele trenírky a čierne kožené šľapky.

Rýchlo sme sa obliekli aby to mohlo pokračovať. V úzkej chodbe pred zavretými dverami sa nás nazbieralo asi 15. Stali sme v rade a museli sme byť ticho. Nesmeli sme sa opierať o stenu. Brali nás dnu po piatich. Za dverami sme sa zase museli vyzliecť donaha. Bola to nejaká malá telocvičňa, v ktorej zriadili vyšetrovňu. Veci sme si dali na stoličky. Prikázali nám predstúpiť pred stôl, za ktorým sedeli štyria dozorcovia a jeden civil. Jeden z dozorcov čítal naše chorobopisy. Druhý sa nás pýtal na rôzne

choroby v rodine a úrazy. Ten civil s tým najdôležitejším - aspoň sa tak tváril, že je najdôležitejší a ostatní sa k nemu tak správali - nehovorili nič, len občas prikývli hlavou a poriadne si nás prezerali.

Mňa si ten civil obzeral akosi dlhšie ako ostatných. Pokynul hlavou dozorcovi, ktorý nás predviedol, a ten mi prikázal aby som sa otočil, prehol a rozťahol lícnice. Krvi by si sa vo mne nedorezal. Dozorca mi povedal, že stačí, že sa môžem narovnať a otočiť. Civil niečo zašepkal šéfovi do ucha, ten súhlasne prikývol a kývol tomu, čo písal do chorobopisov, a ten mi tam niečo dopísal. Dozorca stojaci pri nás videl moje rozpaky, chytil ma za rameno a opýtal sa, či som robil nejaký šport. „Plávanie,“ odpovedal som, ale keďže som pár hodín nerozprával a hrdlo som mal úplne vysušené a stiahnuté, tak zo mňa vyšiel len chrapot. Rýchlo som si odkašlal a zopakoval som: „Plávanie.“ „Super,“ uznanlivo prikývol dozorca a páni za stolom uznanlivo prikývli, čo ma trocha ukludnilo, aj keď som nechápal, načo kvôli tomu potrebovali vidieť môj zadok.

Pri ďalších stoloch nám zmerali tlak, popočúvali nás fonendoskopom, urobili nám EKG, prehmatali nám vajcia a posťahovali predkožku a (samozrejme) vypalcovali zadok. Ešte nás nakoniec zaočkovali a mohli sme sa obliecť. Už sme boli na odchode keď ma zastavil dozorca od prvého stola. Na kartičke, čo som mal na krku, škrtol všetky číslice a napísal tam nejaké iné.

Vedľajšia miestnosť bola veľká telocvičňa, ktorá už bola plná väzňov, ktorí prišli rovnako dnes ako my. Sedeli ticho na rovnomerne rozložených stoličkách. Pomedzi nich chodili väzni v čiernych teplákoch a dávali pozor, aby sa medzi sebou nebavili. Nás najprv zaviedli do kúta telocvične, kde bolo osem stolov s bielymi obrusmi. Vedľa nich bol výdajný pult. Každý sme si zobrali plastovú tácku a kuchári za pultom nám na tanier vybrali z veľkého hrnca dva hrubé párky s horčicu, dva krajce chleba, jablko, horalku a čaj. Jedli sme pomaly. Párky boli rozvarené, chlieb tvrdý a horčica bola zriedená s vodou. Jablko smrdelo ako zemiak, čaj bol tmavý a bez chuti. Horalka nesklamala. Odviedli nás do stredu telocvične k ostatným, kde sme takto čakali ešte asi dve hodiny.

Prebral nás až rázny povel: „Vztyk! Pozor! Pán veliteľ...“ Nieкто vpredu podal hlásenie veliteľovi, ten niečo zamrmal. Aktivista zavelil: „Pohov! Sadnúť!“

Za pripravený stôl si posadalo asi dvadsať ľudí. Niektorí boli v uniformách, niektorí v civile. Postupne nám ich predstavovali jedného po druhom, ale ich mená si samozrejme človek nemôže na prvý krát zapamätať a už vôbec nie ich funkcie. Boli tam aj tri ženy: dve nejaké staré rakety a jedna mladá ceckatá Valéria. Tá bola kultúrna metodička.

Na moje prekvapenie som sa dozvedel zaujímavé veci! Že my vôbec nie sme väzni, ale chovanci a dozorcovia nie sú dozorcovia či bachári, ale vychovávateľa. Lebo my sme tu na prevýchovu, a preto sme chovanci. To, čo nás nenaučili rodičia a spoločnosť, nás tu naučia oni. Môžeme si tu dokončiť školy, z ktorých nás (samozrejme) všetkých vyhodili, vyučiť sa remeslu, dokonca si urobiť aj maturitu a po štyroch rokoch slušného správania nás pustia a nebudeme mať žiaden záznam v registri. Inak si pôjdeme odsediť to, čo nám ostáva, do normálnej basy. Zhrnuté a podčiarknuté: môžeme byť šťastní a ďakovať Bohu, že sa spoločnosť o nás takto postarala. Nikto tu nestrpí žiadne porušovanie poriadku. Aby sa predchádzalo šikanu, tak nás prvý rok majú na starosti tí najlepší z najlepších štvrtákov, v druhom roku potom najlepší tretiaci, aby nedochádzalo k neželaným stretom vyšších a nižších ročníkov. Oslovujeme ich páni inštruktori. Prvé tri mesiace budeme mať prijímač, aby sme sa aklimatizovali, to znamená, že budeme mať sprísnený režim, viac stravy a zabezpečený celodenný program. Po troch mesiacoch nás rozdelia po odbornostiach. Také niečo tam hodinu rozprával zástupca veliteľa. A (samozrejme) budú neustále v kontakte s rodičmi a bla bla bla...

Prejav skončil, občania, rozíďte sa, pomyslel som si v duchu, no veľa nechýbalo a povedal som to nahlas. Zaiste pochopíš aj ty (a nemusíš byť génius), že šikane sa tu darí veľmi dobre, pretože je podporovaná vedením. Skrytá pod takzvaným patronátom starších ročníkov nad mladšími. Budem si musieť dávať veľký pozor, pretože s takými vecami som mal vždy veľký problém.

Začali nás rozdeľovať. Vysvetlili nám, že prvé číslo na kartičke je číslo čaty. Bolo nás tam nových asi 180. Rozdelili nás do šiestich čiat. Šiesti inštruktori s číslicami na paličke sa rozmiestnili po telocvični a ostatní nás naháňali, aby sa každý postavil k svojmu inštruktorovi podľa čísla na kartičke. Pobežovali sme tam ako mravce, snažili sa nás zoraďovať do trojstupov, čo sa im nakoniec viac menej aj podarilo. Počas presunu chceli, nech si zjednotíme krok. Pripadalo nám to ako dobrá zábava, ktorú inštruktori prirodzene museli tíšiť.

Na izbe boli poschodové posteľe pre 28 ľudí. Pardon, chovancov. Všetky veci sme mali rovnako uložené na ustlaných posteliach, každý už mal na posteli menovku. Odľahlo mi, že budem spať hore.

Len čo si každý našiel svoju posteľ, nahnali nás do šatne. Boli v nej len úzke plechové skrine a zasa s menovkami. V jednej skrini boli vzorovo uložené všetky veci v komínkoch so šírkou 20 cm a hrúbkou 2 cm. Niektoré veci ako bundy sa dali zavesiť v strede a tepláky mali hrúbku komínka 5 cm. Dole boli topánky. Jeden vzorový bol aj nočný stolík, aký mal každý pri posteli.

Dali nám na to hodinu. Skladali sme ako sme mohli, no nedarilo sa nám držať požadovaná rozmera a ešte aby to bolo rovno. Inštruktori nám poradili, že si máme vystrihnúť z kartónu pásiky a tie vopchať do oblečenia, aby nám to držalo. Zohnali nám aj kartón a nožnice. Jeden aktivista sa hneď ponúkol strihať kartóny pre všetkých. Ako dobre, aspoň sme si ušetrili robotu. Ani neviem ako sa mi to podarilo všetko do tej skrine napchať. Hodina kontroly sa blížila.

Inštruktorov sme mali na každej čate sedem. Na každé družstvo boli dvaja a im ešte velil jeden. Najprv nám skontrolovali velitelia družstiev ako máme uložené veci. Keď našli nejaké nedostatky, rýchlo nám ich pomohli odstrániť. Narýchlo všetky skrine prebehol aj veliteľ inštruktorov a už velil: „Pozor!“ A podával hlásenie veliteľovi čaty.

Veliteľ čaty bol zavalitý statný chlap, ktorý vždy pôsobil tak, že na žarty si moc nepotrpí. Pozorným okom prešiel každú skriňu. Ani sme nedýchali. Keď našiel nejaký nedostatok - niekto na druhom konci šatne mal v prvej poličke prehodené farby – len prísne a nudne povedal: „Opravte to! Vyhodnotíme si to na porade.“

Všetci inštruktori sčerveneli v tvári, ich veliteľ precedil cez zuby: „Do piče.“

„Odvedte všetkých chovancov do klubovne!“

Klubovňa bola veľká miestnosť, kde boli zoradené stoličky v šiestich radoch, na stene bol televízor v drevenej debni s okenicami, pod ním rad stolov, za ktoré si sadlo vedenie roty. Vzadu bol gulečník, stolový futbal, v policiach nejaké stolové hry a na oknách plno kvetov v črepníkoch.

Veliteľ roty nás - ako inak - srdečne privítal, oboznámil nás s denným poriadkom a vysvetlil nám, za čo všetko môžeme byť potrestaní. Aby som to skrátil, tak za všetko! Tresty sú nasledovné: zákaz pozerania televízie až na 14 dni, zákaz fajčenia až na 14 dni, zákaz odberu stravy až na 7 dni, nútené práce až na 10 dní. Samotka až na 21 dni. Zákaz odoberania pošty a zákaz návštev až na 31 dni. Trest môže byť udelený jednotlivcovi, ale za prehrešok jednotlivca môže byť potrestaná celá jednotka. Po tejto vete sa mi už Panenky Márie pretáčali, keď som si predstavil, že za nejaký môj prúser by týždeň cela čata nejedla, tak to by ma tu asi zožrali.

„Nestripím tu žiadne bitky a vybavovanie si účtov, na to som zvlášť alergický, takéto správanie tvrdo trestám, rovnako ako fajčenie na ubikácii,“ dodal. „Pokiaľ sa stane, že budete mať s niekým problém, s kýmkoľvek, trebárs aj so mnou, jediné miesto, kde si môžete vybavovať účty, je ring v telocvični. Na hlavnej chodbe je nástenka. Tam môže ktokoľvek z vás vyzvať kohokoľvek. Veliteľ inštruktorov zistí voľný termín, kedy sa duel môže uskutočniť a tam si potom môžete vyriešiť všetky osobné spory s kýmkoľvek. Váš výcvik je plne v rukách vašich inštruktorov, ktorí za neho nesú zodpovednosť a ktorých budem brať na zodpovednosť! Preto nikto nechodte za mnou, že inštruktor chcel po mne to alebo hento! Sú to vycvičení chlapi, ktorí vedia, čo sa od vás očakáva a ako majú

dosiahnuť, aby ste mali čo najlepšie výsledky. Sú to chovanci, ktorí si tým všetkým prešli. Študujú s vyznamenaním a nie sú trestaní. V ich záznamoch sú iba samé odmeny. Preto majú moju plnú dôveru.“

Nasledovalo pár trápnych otázok zo strany tých tupších z nás, ktorí nepochopili, kde sú, na ktorých sme sa dobre všetci zasmiali. Jeden ikváč sa spýtal, či môže dostávať vegetariánsku stravu nakoľko je vegetarián, ďalší či je niekde prístup na internet a podobne.

Odviedli nás na večeru, po ktorej sme upratovali ubikáciu. Rozdelili nám rajóny. Ja som si dobrovoľne vybral záchody, lebo viem, že sú určite čisté, pretože sa drhnú dvakrát denne a stačí to tam vystriekať hadicou. Pred večierkou nás všetkých menovite spočítali a o deviatej zahlásili večierku a zhasli svetlá.

Tak a máme prvý deň za nami. Ani to nebolelo, pomyslel som si. Veliteľ čaty ešte raz otvoril dvere na izbe, aby skontroloval, či je všetko v poriadku. Hukot na chodbe ustál a ja som sa snažil zaspáť, alebo sa prebudiť doma v nádeji, že toto je celé len nejaký zlý sen.

„Nástup na chodbu!“ rozsvietilo sa svetlo v izbe. „Rýchlo, padajte všetci von! Poďme! Všetci na chodbu!“ naháňali nás inštruktori. Velitelia družstiev si nás zoraďovali. Jeden z nich zavelil: „Pozor!“ a ďalší čítal zo zoznamu naše mená, na ktoré sme sa vždy ozvali: „Tu!“ Nechápal som, prečo nás zobudili o jedenástej v noci.

Igor, tak sa volal veliteľ inštruktorov, začal: „Chcem vás tu v mene všetkých inštruktorov privítať na Cukrovej Hore. Vieme, aké to je, čo dnes prežívate. My všetci sme tu takto pred štyrmi rokmi prišli a rovnako ako my vás, aj nás privítali naši štvrtáci. Budeme s vami celý rok a chceme s vami dobre vychádzať. Dnes ste sa dozvedeli pravidlá tohto ústavu. Chceme, aby ste vedeli, že tak ako my budeme trestať vás, budú trestať nás naši velitelia. Zobudili sme vás pred ukončením prvého dňa, aby sme sa s vami dohodli ako budeme s vami jednať. Budete si môcť sami vybrať. Chalani, poďte sem dopredu.“

Všetci inštruktori vystúpili pred jednotku a otočili sa k nám chrbtom. „Vyzlečte sa!“ Inštruktori si spustili nohavice a stiahli dole tričká. Zadky a chrbty mali zmaľovane pruhmi po výprasku od trstenice. Niektoré boli krvavé, niektoré chytali do modra.

„Toto bol trest za to, že ste nemali všetci uložené skrine ako majú byť. Podľa pravidiel ústavu by sme vás mohli nechať za toto celý týždeň bez večere. Komu z vás by sa to páčilo?“

Všetci sme boli ticho.

„Dávame vám teraz na výber, či chcete dodržiavať pravidlá ústavu, alebo pravidlá Cukrovej hory. Pravidlá Cukrovej Hory sú pravidlá dedené a vylepšované generáciami chovancov, ktorí tu žili a riadili sa podľa nich. Niektoré pravidlá zo začiatku nebudete chápať, ale rokmi pochopíte, že sú vymyslené dobre a myslí sa v nich na všetko. Každý z vás teraz dostane almanach - pravidlá Cukrovej Hory - ktorý si musíte tu a teraz prečítať a tu a teraz sa rozhodnúť, či sa budete riadiť 4 roky podľa nich, alebo podľa poriadkov ústavu. Vaše rozhodnutie musí byť jednohlasné. To, ako sa teraz rozhodnete, sa už nebude dať počas vášho pobytu v ústave zmeniť, čiže výsady, ktoré nám teraz ako štvrtákom prináležia, vy ako štvrtáci mať nebudete, pokiaľ sa rozhodnete riadiť zákonmi ústavu.“

Štefan, tak sa volal jeden z inštruktorov, doniesol z ich izby krabicu s knižičkami a začal ich rozdávať. Každá z nich bola písaná ručne iným písmom, strany boli rôzne zdobené ornamentmi. Každý z nás pozorne pravidlá čítal, občas sa niekto pousmial, občas niekto pokrútil hlavou.

„Nepýtajte sa nás teraz prečo je také pravidlo a prečo iné. Skrátka to tak je a všetci chalani ho tu dodržiavajú. Existuje ešte jedna kniha, história almanachu, tá je odložená na tajnom mieste v priestoroch ústavu, pridávať, rušiť alebo meniť pravidlá môže len rada starších. Je to vždy 5 štvrtákov, ktorých menuje rada, ktorá odchádza. Návrh na zmenu, zrušenie alebo doplnenie nejakého pravidla môže dať každý z chovancov, musia ho ale odsúhlasiť dve tretiny chovancov z jeho ročníka a v druhom

kole tri štvrtiny všetkých chovancov v ústave. Ale o tom sa dozviete viac po prijímači, keď budete na svojich rotách. V prijímači právo hlasovať ani podávať návrhy nemáte.“

„Píše sa tu, že nás môžete telesne trestať. To nikomu z vychovávateľov nikdy nevadilo, že máte po tele šrámy?“ zaznela otázka niekde z druhej strany chodby.

„Vedenie a vychovávateľa tieto pravidlá ticho tolerujú, pomáhajú dosahovať lepšie výsledky nie je s tým toľko papierovačiek. Oni sami telesné tresty tiež radi využívajú. Kto si myslíte, že nám dnes tak zmaľoval zadky? Veliteľ čaty nám dal na výber: buď každý dostane 10 rán trstenicou, alebo dostaneme nejaký trest. Vieš, to, že dostaneš trest, to je už jedno aký, sa zapíše do záznamu. Kto má záznam, krátia mu vreckové na polovicu. Vymazanie trestu môže, no nemusí byť až po troch mesiacoch. Keď má veliteľ na oddelení trestaných chovancov, musí ich chodiť kontrolovať napríklad cez víkendy, čím ukracuje seba o čas s rodinou. Preto to vychovávateľa riešia tiež formou voľby. Dajú ti vybrať, buď dostaneš výprask, alebo mesiac nebudeš pozeráť televízor a sedieť na izbe.“

„Výprasky mi nevidia, otec ma mlátil ako hada od mala, ale kokoty nikomu fajčiť nebudem!“ zakričal rozhorčene do davu ryšavý chalan.

Celý sčervenel keď sa mu z davu ozvalo: „Veď od teba to nikto nebude chcieť.“

„Celé to funguje nasledovne,“ začal vysvetľovať Igor: „Prvoročníci nemajú žiadne práva. Musia poslúžiť každému staršiemu, kto im to prikáže. Ale v prvom rade samozrejme patria štvrtákom. Nesmú si sami honiť.“

„Na to si posvietime, to si píše!“ ozval sa Štefan, inštruktor v treťom družstve. Ostatní inštruktori s úsmevom prikyvovali.

„Druháci patria tretiakom, no môžu mať sex aj medzi sebou. Tretiakov a štvrtákov snáď nemusím vysvetľovať. Uvedomte si, že sa štyri roky odtiaľ nedostanete. Je lepšie jeden roky vydržať a tri roky si potom užívať. Sme tu uzavretá komunita. Každý, kto tu príde, prejde zdravotnou prehliadkou a samozrejme že vás testovali aj na pohlavne prenosné choroby, na to si tu dávajú veľký pozor, preto sú tu aj zavedené určité opatrenia, o ktorých ale neskôr.“

„Prečo si prváci nesmú honiť?“ opýtal sa znova ten ryšavý chalan, a znova sčervenel.

„Osvedčilo sa to. Vidina odmeny motivuje viac ako hrozba trestu.“ odpovedal Karol, inštruktor druhého družstva, stojaci vedľa Igora.

„Znamená to, že keď ťa vyfajčím, vyfajčíš potom aj ty mňa?“ znova sa začervenal ryšavý chalan a znova všetkých rozosmial.

„To určite,“ zašomral niekto z davu.

„To určite nie. Ja už som sa tu nafajčil dosť, ale je dobrým zvykom dovoliť ti, aby si sa vyhonil. Možno ste o tom zatiaľ nepremýšľali, ale mohlo by sa stať, že niektorí z vás by sa k tomu nikdy nedostali. Preto je úloha nás - inštruktorov, aby sa to každý z vás poriadne naučil a mohli ste si neskôr výsady, ktoré vám budú náležať, právom zaslúžiť.“

Celá tato udalosť ma veľmi zaujala, som tu ešte len jeden deň, ale môj junior na seba upozorňuje každú chvíľu. Práve som rozmýšľal nad tým, ako to tu budem robiť, keď tu nie je ani chvíľa súkromia a ani na toaletách nie sú dvere - oddelené sú len zástenami, aj to tak do výšky pásu. Určite nie som sám, kto nad tým premýšľa. Sám dobre vieš, že v mojom veku to potrebujem niekoľkokrát denne. Ja som určite za pravidlá Cukrovej Hory. Dúfam že väčšina zdieľa môj názor.

Igor nám dal 10 minút na rozmyslenie. Inštruktori odišli do svojej izby. Nechali nás, nech sa dohodneme. Rozprúdila sa vášnivá debata. Tak, ako som predpokladal, proti telesným trestom nenamietal skoro nikto. Všetko sa točilo okolo druhej - zaujímavejšej časti. Niektorí namietali, že nie sú žiadni buzeranti, aby sa nechali šukať do zadku, no na druhej strane uznali, že ak budú môcť šukať

chlapský zadok oni, to im zas až tak prekážať nebude. Zhodli sme sa teda, že ideme podľa pravidiel Cukrovej Hory.

„Tak čo, ako ste sa rozhodli?“ opýtal sa Igor, ktorý vyšiel z izby a postavil sa pred prvého v tvare.
„Ústavné prepisy alebo pravidlá Cukrovej Hory?“

„Pravidlá Cukrovej Hory,“ odpovedal dlháň.

„Naozaj? Chceme to počuť od všetkých a naraz. Rozhodli ste sa pre...“ priložil si ruku k uchu.

„Pravidlá Cukrovej Hory!“ zakričali sme zborovo.

„No neznie to nejako presvedčivo. Skúste to znova!“ vyzval nás z úsmevom.

„Pravidlá Cukrovej Hory!“ zakričali sme čo najhlasnejšie.

„Hm, myslíte si, že to počuli aj vaši inštruktori v izbe?“

„Tu nič nepočuť!“ ozvalo spoza zatvorených dverí.

„Pravidlá Cukrovej Hory!“ ryčali sme z plného hrdla.

„Vítame vás teda na Cukrovej Hore, zobáci! No inštruktori kde ste?“

„Už ideme!“ otvorili sa dvere na izbe a každý inštruktor vyniesol na chodbu veľký farebný papierový kornút plný rôznych cukríkov. „Tak ako je u nás tradíciou, oslávim vaše prijatie na Cukrovej Hore, cukrom. Chytajte, nech tu neostane ani jeden!“

Inštruktori naberali priehŕšťami sladkosti a vyhadzovali ich nad naše hlavy. My sme kričali, hádzali sme sa po zemi a zbierali ich, pchali sme si ich za tričká, napchávali sa nimi. Mali sme všetci naozaj veľkú radosť. Nikto z nás ešte ráno nepredpokladal, že tento deň bude mať takú radostnú dohru.

„Stačí, stačí, je čas ísť spať, zajtra vás čaká náročný deň. Zalezte do postele a nechceme tu nájsť ani jeden papierik!“ zhasol svetlo Igor a zavrel dvere.

Ticho sme ležali a šušťali. Nepamätám sa, kedy som naposledy zaspával s plnými ústami, ale muselo to byť strašne dávno.

Kontakt na autora povídky: troyat@azet.sk